

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Three Forms of Achdut

Rabbi Moshe Taragin
December 27, 2015 • ט"ו טבת תשע"ו

כנסת ישראל

1) הקדמת הנצי"ב לספר בראשית

הכנוי . והענין דנתבאר בשירת האזינו עה"פ הצור תמים פעלו וגו' צדיק וישר הוא . השבח ישר הוא נאמר להצדיק דין הקב"ה כהרבן בית שני שהיה דור עקש ופתלתל . ופירשנו שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה. אך לא היו ישרים בהליכות עולמים. ע"כ מפני שנאת חנם שבלבם זא"ז חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' שהוא צדוקי ואפיקורס . ובאו עי"ז לידי ש"ד בדרך הפלגה ולכל הרעות שבעולם עד שחרכ הבית . וע"ז היה צדוק הרין . שהקב"ה ישר הוא ואינו סובל צדיקים כאלו אלא באופן שהולכים בדרך הישר גם בחליכות עולם ולא בעקמימות אע"ג שהוא לש"ש דזה גורם חרבן הבריאה והריסות ישוב הארץ . וזה היה שבח האכות שמלבד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר . עוד היו ישרים . היינו שהתנהגו עם אוה"ע אפי' עובדי אלילים מכווערים . מ"מ היו עמם באהבה וחשו לטובתם כאשר היא קיום הבריאה . כמו שאנו רואים כמה השתמח א"א להתפלל על סדום . אע"ג שהיה שנת

2) משנה מסכת אבות פרק ב אמר להם צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם רבי אליעזר אומר עין טובה רבי יהושע אומר חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב

3) בראשית מט :א ויקרא יעקב אל-בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר-יקרא אתכם באחרית הימים ב הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל-ישראל אביכם... כח כל-אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר-דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אתם

4) מדרש רבה שם ד כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וגו' כבר כתיב ויברך אותם ומה ת"ל איש אשר כברכתו ברך אותם אלא לפי שבירכן יהודה באריה דן בנחש נפתלי באילה בנימין בזאב חזר וכללן כולן כאחד ועשאן אריות ועשאן נחשים תדע שהוא כן יהי דן נחש והוא קורא אותו אריה הה"ד (דברים לג) דן גור אריה לקיים מה שנאמר (שיר ד) כולך יפה רעיתי ומום אין בך :

5) ברכות (נז.) אמר רב המנונא הרואה אוכלוסי ישראל אומר ברוך חכם הרזים' ת"ר הרואה אוכלוסי ישראל אומר ברוך חכם הרזים שאין דעתם דומה זה לזה ואין פרצופיהן דומים זה לזה

6) במדבר פרק כז טו וידבר משה אל-יהוה לאמר : טז יפקד יהוה אלהי הרוחת לכל-בשר איש על-העדה : יז אשר-יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין-להם רעה :

7) רש"י שם אלהי הרוחות. למה נאמר אמר לפניו רבש"ע גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד ואינן דומין זה לזה מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו :

8) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יז עמוד א מרגלא בפומייהו דרבנן דיבנה : אני בריה וחברי בריה, אני מלאכתי בעיר והוא מלאכתי בשדה, אני משכים למלאכתי והוא משכים למלאכתי, כשם שהוא אינו מתגדר במלאכתי כך אני איני מתגדר במלאכתי, ושמא תאמר : אני מרבה והוא ממעיט - שנינו : אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים

9) מדרש רבה במדבר פרשה יט : מתנה שנתנה להם במדבר לשמשן ד"א למה ניתנה במדבר שאלו נתנה להם בארץ היה השבט שנתנה בתחומו אומר אני קודם בה לכך ניתנה במדבר שיהיו הכל שוין בה ועוד למה ניתנה במדבר כשם שמדבר לא נזרע ולא נעבד כך המקבל עול תורה פורקין ממנו עול דרך ארץ כשם שמדבר אין מעלה ארנון כך בני תורה בני חורין בעולם הזה דבר אחר במדבר מי מקיים את התורה מי שמשים עצמו כמדבר ומפליג עצמו מן הכל וממתנה נחליאל ומנחליאל

10) סוף מסכת תענית (לא.) אמר רבי אלעזר עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן וכל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמי ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו :

11) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב עמוד א ובשבת מוסיפין ברכה אחת למשמר היוצא. מאי ברכה אחת? אמר רבי חלבו : משמר היוצא אומר למשמר הנכנס : מי ששכן את שמו בבית הזה הוא ישכין ביניכם ואהבה ואחוה ושלוש וריעות.

12) שמות פרק יט (ב) וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר וַיַּחֲנוּ שָׁם וַיִּשְׂרְאֵל נֶגֶד הָהָר :

13) רש"י שמות פרק יט ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר כל החניות בתרעומת ובמחלוקת :

14) תלמוד בבלי מסכת פסחים דף נו עמוד א דאמר רבי שמעון בן לקיש : אמר : שמא חס ושלוש יש במטתי פסול, ... אמרו לו בניו : שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אמרו : כשם שאין בלבך אלא אחד - כך אין בלבנו אלא אחד. באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

15) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ו עמוד א אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל : אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, שנאמר : +דברים ו'+ שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם, שנאמר : ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.